

Ulotka dołączona do opakowania: informacja dla pacjenta

STADAZAR, 50 mg, tabletki powlekane (*Losartanum kalicum*)

Należy uważnie zapoznać się z treścią ulotki przed zastosowaniem leku, ponieważ zawiera ona informacje ważne dla pacjenta.

- Należy zachować tę ulotkę, aby w razie potrzeby móc ją ponownie przeczytać.
- W razie jakichkolwiek wątpliwości należy zwrócić się do lekarza lub farmaceuty.
- Lek ten przepisano ściśle określonej osobie. Nie należy go przekazywać innym. Lek może zaszkodzić innej osobie, nawet jeśli objawy jej choroby są takie same.
- Jeśli u pacjenta wystąpią jakiegokolwiek objawy niepożądane, w tym wszelkie objawy niepożądane niewymienione w tej ulotce, należy powiedzieć o tym lekarzowi lub farmaceucie. Patrz punkt 4.

Spis treści ulotki

1. Co to jest lek STADAZAR i w jakim celu się go stosuje
2. Informacje ważne przed zastosowaniem leku STADAZAR
3. Jak stosować lek STADAZAR
4. Możliwe działania niepożądane
5. Jak przechowywać lek STADAZAR
6. Zawartość opakowania i inne informacje

1. Co to jest lek STADAZAR i w jakim celu się go stosuje

Lek STADAZAR należy do grupy leków zwanych antagonistami receptora angiotensyny II. Angiotensyna II jest substancją wytwarzaną w organizmie, która wiąże się z receptorami w ścianach naczyń krwionośnych, powodując ich zwężenie. Na skutek tego zwiększa się ciśnienie krwi. Lek STADAZAR zapobiega wiązaniu się angiotensyny II z tymi receptorami, powodując rozluźnienie naczyń krwionośnych, które z kolei zmniejsza ciśnienie krwi. Lek STADAZAR spowalnia pogarszanie się czynności nerek u pacjentów z wysokim ciśnieniem krwi i cukrzycą typu 2.

Lek STADAZAR stosowany jest:

- w leczeniu wysokiego ciśnienia tętniczego (nadciśnienia) u dorosłych oraz u dzieci i młodzieży w wieku 6 – 18 lat,
- w celu ochrony nerek u pacjentów z nadciśnieniem tętniczym i cukrzycą typu 2 z laboratoryjnymi objawami zaburzonej czynności nerek oraz białkomoczem $\geq 0,5$ g na dobę (stan, w którym mocz zawiera nadmierną ilość białek),
- w leczeniu pacjentów z przewlekłą niewydolnością serca, gdy stosowanie leków zwanych inhibitorami enzymu konwertazy angiotensyny (inhibitory ACE, stosowane w leczeniu wysokiego ciśnienia krwi) nie jest uważane przez lekarza za odpowiednie.
- U pacjentów z niewydolnością serca, których stan został ustabilizowany inhibitorem ACE, nie należy zmieniać leczenia na lek STADAZAR.
- u pacjentów z wysokim ciśnieniem krwi i przerostem lewej komory serca; wykazano, że losartan zmniejsza ryzyko udaru mózgu („wskazanie LIFE”).

2. Informacje ważne przed zastosowaniem leku STADAZAR

Kiedy nie stosować leku STADAZAR

- jeśli pacjent ma uczulenie na losartan lub którykolwiek z pozostałych składników tego leku (wymienionych w punkcie 6),
- jeśli pacjent ma ciężkie zaburzenie czynności wątroby,

- po 3 miesiącu ciąży (należy także unikać stosowania leku STADAZAR we wczesnym okresie ciąży, patrz punkt „Ciąża i karmienie piersią”),
- jeśli pacjent ma cukrzycę lub zaburzenia czynności nerek i jest leczony lekiem obniżającym ciśnienie krwi zawierającym aliskiren.

Ostrzeżenia i środki ostrożności

Przed rozpoczęciem przyjmowania leku STADAZAR należy omówić to z lekarzem lub farmaceutą.

Należy poinformować lekarza, jeśli pacjentka podejrzewa, że jest (lub może być) w ciąży. STADAZAR nie jest zalecany do stosowania we wczesnym okresie ciąży i nie wolno go stosować po 3. miesiącu ciąży, ponieważ jego stosowanie w tym okresie ciąży może być przyczyną poważnego uszkodzenia dziecka - patrz też punkt „Ciąża i karmienie piersią”.

Ważne, aby przed zastosowaniem leku STADAZAR poinformować lekarza, jeśli:

- u pacjenta występował obrzęk naczynioruchowy obrzęk twarzy, warg, gardła i (lub) języka (patrz też punkt 4 „Możliwe działania niepożądane”),
- u pacjenta występują nasilone wymioty lub biegunka prowadzące do nadmiernej utraty płynów i (lub) soli z organizmu,
- pacjent stosuje leki moczopędne (leki zwiększające ilość wody wydalanej przez nerki) lub dietę z ograniczeniem soli; może to prowadzić do nadmiernej utraty płynów i soli w organizmie (patrz punkt 3 „Dawkowanie w szczególnych grupach pacjentów”),
- u pacjenta stwierdzono zężenie lub zamknięcie naczyń krwionośnych prowadzących do nerek lub, jeśli u pacjenta dokonano niedawno przeszczepu nerki,
- pacjent ma zaburzenie czynności wątroby (patrz punkty 2 „Kiedy nie stosować leku STADAZAR” i 3 „Dawkowanie w szczególnych grupach pacjentów”),
- pacjent ma niewydolność serca z lub bez zaburzenia czynności nerek lub współistnieją ciężkie zagrażające życiu zaburzenia rytmu serca. Niezbędna jest szczególna ostrożność w przypadku jednoczesnego leczenia β -adrenolitykami,
- pacjent ma chorobę zastawek serca lub mięśnia serca,
- jeśli pacjent ma chorobę wieńcową (spowodowaną zmniejszeniem przepływu krwi w naczyniach krwionośnych serca) lub chorobę naczyń mózgowych (spowodowaną zmniejszeniem przepływu krwi w naczyniach mózgu),
- pacjent ma pierwotny hiperaldosteronizm (choroba wywołana zwiększeniem wydzielania hormonu o nazwie aldosteron przez nadnercza)
- jeśli pacjent przyjmuje którykolwiek z poniższych leków, stosowanych w leczeniu wysokiego ciśnienia krwi:
 - inhibitor konwertazy angiotensyny (ACE) (ang. Angiotensin Converting Enzyme Inhibitors, ACEI) (na przykład enalapryl, lizynopryl, ramipryl), w szczególności jeśli pacjent ma zaburzenia czynności nerek związane z cukrzycą
 - aliskiren.

Lekarz prowadzący może monitorować czynność nerek, ciśnienie krwi oraz stężenie elektrolitów (np. potasu) we krwi w regularnych odstępach czasu.

Patrz także informacje pod nagłówkiem „Kiedy nie stosować leku STADAZAR”.

Stosowanie u dzieci i młodzieży

Przeprowadzono badania dotyczące stosowania leku STADAZAR u dzieci. W celu uzyskania dalszych informacji należy skonsultować się z lekarzem.

STADAZAR a inne leki

Należy powiedzieć lekarzowi lub farmaceutce o wszystkich lekach przyjmowanych przez pacjenta obecnie lub ostatnio, a także o lekach, które pacjent planuje stosować.

Podczas stosowania produktu STADAZAR należy zachować szczególną ostrożność stosując następujące leki:

- inne leki zmniejszające ciśnienie krwi, ponieważ mogą dodatkowo zmniejszyć ciśnienie krwi u pacjenta. Ciśnienie krwi może być również zmniejszone przez jeden z następujących leków: trójpierścieniowe leki przeciwdepresyjne, leki przeciwpsychotyczne (stosowane w leczeniu zaburzeń psychicznych), baklofen (lek rozluźniający mięśnie), amifostyna (stosowana w leczeniu raka),
- leki zachowujące potas lub mogące zwiększać stężenie potasu we krwi [np. suplementy potasu, zamienniki soli kuchennej zawierające potas lub leki oszczędzające potas takie jak niektóre leki moczopędne (amiloryd, triamteren, spironolakton) lub heparyna],
- niesteroidowe leki przeciwzapalne takie jak indometacyna, w tym inhibitory COX-2 (leki zmniejszające stan zapalny oraz łagodzące ból) ponieważ mogą osłabić przeciwnadciśnieniowe działanie losartanu.

W przypadku zaburzenia czynności nerek, jednoczesne stosowanie tych leków może prowadzić do pogorszenia czynności nerek.

Bez uważnego nadzoru lekarza nie należy stosować w skojarzeniu z losartanem leków zawierających lit. Mogą być wskazane specjalne środki ostrożności (np. badania krwi).

Lekarz prowadzący być może będzie musiał zmienić dawkę i (lub) zastosować inne środki ostrożności:

Jeśli pacjent przyjmuje inhibitor ACE lub aliskiren (patrz także informacje pod nagłówkiem „Kiedy nie stosować leku STADAZAR” oraz „Ostrzeżenia i środki ostrożności”).

STADAZAR z jedzeniem

Lek STADAZAR można zażywać z jedzeniem lub niezależnie od posiłku.

Ciąża i karmienie piersią

Jeśli pacjentka jest w ciąży lub karmi piersią, przypuszcza że może być w ciąży lub gdy planuje mieć dziecko, powinna poradzić się lekarza lub farmaceuty przed zastosowaniem tego leku.

Ciąża

Należy poinformować lekarza, jeśli pacjentka podejrzewa, że jest (lub może być) w ciąży. Zazwyczaj lekarz zaleci przerwanie stosowania leku STADAZAR przed zajściem w ciążę i doradzi przyjmowanie innego leku, zamiast leku STADAZAR.

Lek STADAZAR nie jest zalecany do stosowania we wczesnym okresie ciąży i nie wolno go stosować po 3 miesiącu ciąży, ponieważ jego stosowanie w tym okresie ciąży może być przyczyną poważnego uszkodzenia dziecka.

Karmienie piersią

Należy poinformować lekarza, jeśli pacjentka karmi lub rozpoczyna karmienie piersią. Stosowanie leku STADAZAR u matek karmiących piersią nie jest zalecane i lekarz może doradzić przyjmowanie innego leku, jeśli kobieta chce karmić piersią, szczególnie, jeśli dziecko jest noworodkiem lub wcześniakiem.

Prowadzenie pojazdów i obsługiwanie maszyn

Nie przeprowadzono badań dotyczących wpływu produktu na zdolność prowadzenia pojazdów mechanicznych i obsługiwanie maszyn. Mało prawdopodobne, aby lek STADAZAR wpływał na zdolność prowadzenia pojazdów i obsługiwanie maszyn. Jednakże, podobnie jak w przypadku wielu leków stosowanych w celu zmniejszenia ciśnienia krwi, u niektórych osób losartan może powodować zawroty głowy lub senność.

W przypadku wystąpienia zawrotów głowy lub senności należy skonsultować się z lekarzem przed podjęciem takich czynności.

STADAZAR zawiera laktozę. Jeżeli u pacjenta występuje nietolerancja niektórych cukrów, należy skontaktować się z lekarzem przed przyjęciem tego leku.

3. Jak stosować lek STADAZAR

Lek ten należy zawsze przyjmować zgodnie z zaleceniami lekarza. W razie wątpliwości należy zwrócić się do lekarza lub farmaceuty.

Lekarz zdecyduje o odpowiedniej dawce leku STADAZAR, w zależności od stanu pacjenta oraz innych przyjmowanych leków. Ważne, aby kontynuować stosowanie leku STADAZAR tak długo jak zalecił lekarz; ma to na celu uzyskanie stałej kontroli ciśnienia krwi.

Ogólne zalecenia dotyczące dawkowania

Dostępne są trzy moce tabletek powlekanych zawierających losartan: 12,5 mg, 50 mg i 100 mg.

Lek STADAZAR 50 mg

Jeśli lekarz zaleci pacjentowi stosowanie mniejszej dawki niż 50 mg leku STADAZAR, tabletkę powlekaną można podzielić wzdłuż skrzyżowanego rowka dzielącego na połówki, z których każda zawiera po 25 mg leku STADAZAR lub na ćwiartki, z których każda zawiera po 12,5 mg leku.

Dorośli pacjenci z wysokim ciśnieniem krwi

Leczenie zwykle rozpoczyna się dawką 50 mg losartanu (jedna tabletkę leku STADAZAR 50 mg) raz na dobę. Maksymalne działanie zmniejszające ciśnienie krwi powinno wystąpić 3 do 6 tygodni po rozpoczęciu leczenia.

U niektórych pacjentów dawka może być następnie zwiększona do 100 mg losartanu (dwie tabletki leku STADAZAR 50 mg) raz na dobę (rano).

Stosowanie u dzieci i młodzieży (w wieku 6-18 lat)

U pacjentów o masie ciała wynoszącej od 20 do 50 kg, zalecana dawka początkowa wynosi 0,7 mg losartanu na kg masy ciała, raz na dobę (do 25 mg losartanu). Lekarz może zwiększyć dawkę, jeśli ciśnienie krwi nie jest dostatecznie kontrolowane.

Dorośli pacjenci z wysokim ciśnieniem krwi i cukrzycą typu 2

Leczenie zwykle rozpoczyna się dawką 50 mg losartanu (jedna tabletkę leku STADAZAR 50 mg) raz na dobę. Dawka może być następnie zwiększona do 100 mg losartanu (dwie tabletki leku STADAZAR 50 mg) raz na dobę w zależności od reakcji na leczenie.

Tabletki zawierające losartan można stosować jednocześnie z innymi lekami zmniejszającymi ciśnienie krwi (np. lekami moczopędnymi, lekami blokującymi kanały wapniowe, alfa- lub beta-adrenolitykami oraz lekami działającymi ośrodkowo), a także z insuliną i innymi często stosowanymi lekami o działaniu hipoglikemizującym (np. pochodnymi sulfonilomocznika, glitazonami i inhibitorami glukozydazy).

Dorośli pacjenci z niewydolnością serca

Leczenie zwykle rozpoczyna się dawką 12,5 mg losartanu (1/4 tabletki leku STADAZAR 50 mg) raz na dobę.

Dawkę tę zazwyczaj należy stopniowo zwiększać w odstępach jednodniowych (tj. 12,5 mg na dobę podczas pierwszego tygodnia, 25 mg na dobę podczas drugiego tygodnia, 50 mg na dobę podczas trzeciego tygodnia) aż do osiągnięcia zwykle stosowanej dawki podtrzymującej, wynoszącej 50 mg (jedna tabletkę leku STADAZAR 50 mg) raz na dobę, w zależności od stanu pacjenta.

W leczeniu niewydolności serca lek STADAZAR jest zazwyczaj łączony z lekami moczopędnymi (leki zwiększające ilość wody wydalanej przez nerki) i (lub) glikozydami naparstnicy (leki wzmacniające serce i zwiększające jego sprawność) i (lub) beta-adrenolitykami.

Dawkowanie w szczególnych grupach pacjentów

Lekarz rozpoczynając leczenie, może u niektórych pacjentów zalecić mniejszą dawkę. Dotyczy to zwłaszcza pacjentów stosujących leki moczopędne w dużych dawkach, pacjentów z zaburzeniami czynności wątroby lub pacjentów w wieku powyżej 75 lat. Nie wolno stosować losartanu u pacjentów z ciężką niewydolnością nerek (patrz punkt „Kiedy nie stosować leku STADAZAR”).

Sposób podawania

Tabletki należy połykać popijając szklanką wody. Należy starać się przyjmować codzienną dawkę leku o tej samej porze każdego dnia. Ważne, aby kontynuować stosowanie leku STADAZAR tak długo jak zalecił to lekarz.

Zastosowanie większej niż zalecana dawki leku STADAZAR

W przypadku omyłkowego przyjęcia zbyt dużej ilości tabletek lub połknięcia kilku tabletek przez dziecko należy natychmiast skontaktować się z lekarzem. Objawami przedawkowania są niskie ciśnienie krwi, przyspieszenie lub spowolnienie akcji serca.

Pominięcie zastosowania leku STADAZAR

Jeśli pacjent przypadkowo pominął zastosowanie dawki dobowej, powinien następną dawkę przyjąć o zwykłej porze. Nie należy stosować dawki podwójnej w celu uzupełnienia pominiętej tabletki. W przypadku jakichkolwiek dalszych wątpliwości związanych ze stosowaniem tego leku, należy zwrócić się do lekarza lub farmaceuty.

4. Możliwe działania niepożądane

Jak każdy lek, lek ten może powodować działania niepożądane, chociaż nie u każdego one wystąpią.

W przypadku wystąpienia następujących działań niepożądanych, należy przerwać stosowanie leku STADAZAR i natychmiast skonsultować się z lekarzem lub udać się do oddziału ratunkowego najbliższego szpitala:

Ciężkie reakcje alergiczne (wysypka, świąd, obrzęk twarzy, warg, ust lub gardła, który może powodować trudności w przetykaniu lub oddychaniu).

Jest to ciężkie, lecz rzadko występujące działanie niepożądane, zdarza się u maksymalnie 1 na 10 000 pacjentów. Może być konieczna pilna interwencja medyczna lub hospitalizacja.

Zgłaszano następujące działania niepożądane losartanu:

Często (mogą wystąpić u maksymalnie 1 na 10 pacjentów):

- zawroty głowy / nieprawidłowe odczucia ruchu ,
- niskie ciśnienie krwi (niedociśnienie),
- niskie ciśnienie krwi występujące podczas wstawania z pozycji leżącej lub siedzącej (niedociśnienie ortostatyczne),
- osłabienie,
- zmęczenie,
- zbyt niskie stężenie cukru we krwi (hipoglikemia),
- zbyt wysokie stężenie potasu we krwi (hiperkaliemia),
- zmiany w czynności nerek, w tym niewydolność nerek,
- zmniejszona liczba czerwonych krwinek (anemia),

- zwiększenie stężenia mocznika we krwi, zwiększenie stężenia kreatyniny w surowicy krwi oraz potasu w surowicy krwi u pacjentów z niewydolnością serca.

Niezbyt często (mogą wystąpić u maksymalnie 1 na 100 pacjentów):

- senność,
- ból głowy,
- zaburzenia snu,
- uczucie przyspieszonego bicia serca (kołatanie serca),
- silny ból w klatce piersiowej (dławica piersiowa),
- niskie ciśnienie krwi (zwłaszcza po nadmiernej utracie wody z organizmu np. u pacjentów z ciężką niewydolnością serca lub leczonych dużymi dawkami leków moczopędnych),
- zależne od dawki działania ortostatyczne takie jak zmniejszenie ciśnienia krwi występujące podczas zmiany z pozycji leżącej lub siedzącej na stojącą,
- skrócenie oddechu (duszność),
- ból brzucha,
- zaparcia,
- biegunka,
- nudności,
- wymioty,
- pokrzywka,
- świąd,
- wysypka,
- miejscowy obrzęk,
- kaszel.

Rzadko (mogą wystąpić u maksymalnie 1 na 1000 pacjentów):

- nadwrażliwość,
- reakcje anafilaktyczne (ciężkie reakcje alergiczne, które mogą powodować trudności w połykaniu lub oddychaniu),
- obrzęk naczynioruchowy (ciężka reakcja alergiczna, która może powodować obrzęk, głównie twarzy, ust, języka lub gardła),
- zapalenie naczyń krwionośnych (zapalenie naczyń, w tym plamica Schonleina-Henocha),
- uczucie zdrętwienia lub mrowienia (parestezje),
- omdlenie,
- bardzo szybkie i nieregularne bicie serca (migotanie przedsionków),
- udar mózgu,
- zapalenie wątroby,
- zwiększone stężenie aminotransferazy alaninowej (ALAT) we krwi, zwykle ustępujące po zaprzestaniu leczenia.

Nieznana (częstość nie może być określona na podstawie dostępnych danych):

- zmniejszona liczba płytek krwi (małopłytkowość),
- migrena,
- zaburzenia czynności wątroby,
- ból mięśni i stawów,
- objawy grypopodobne,
- ból pleców,
- zakażenia dróg moczowych,
- zwiększona wrażliwość na słońce (nadwrażliwość na światło),
- niewyjaśnione bóle mięśni, którym towarzyszy ciemne (koloru herbaty) zabarwienie moczu,
- impotencja,
- zapalenie trzustki,
- niskie stężenie sodu we krwi (hiponatremia),
- depresja,

- ogólnie złe samopoczucie,
- dzwonienie, brzęczenie, trzaski, klikanie w uszach (szumy uszne).

Działania niepożądane u dzieci są podobne do tych, które obserwuje się u dorosłych pacjentów.

Zgłaszanie działań niepożądanych

Jeśli wystąpią jakiegokolwiek objawy niepożądane, w tym wszelkie objawy niepożądane niewymienione w ulotce, należy powiedzieć o tym lekarzowi lub farmaceucie. Działania niepożądane można zgłaszać bezpośrednio do Departamentu Monitorowania Niepożądanych Działań Produktów Leczniczych Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych
Al. Jerozolimskie 181C
02-222 Warszawa
Tel: + 48 22 49 21 301
Fax: + 48 22 49 21 309
e-mail: ndl@urpl.gov.pl

Dzięki zgłaszaniu działań niepożądanych można będzie zgromadzić więcej informacji na temat bezpieczeństwa stosowania leku.

5. Jak przechowywać lek STADAZAR

Przechowywać w miejscu niewidocznym i niedostępnym dla dzieci.

Nie stosować tego leku po upływie terminu ważności zamieszczonego na opakowaniu po „Termin ważności” lub „EXP”. Termin ważności oznacza ostatni dzień podanego miesiąca.

Nie przechowywać w temperaturze powyżej 30°C. Przechowywać w oryginalnym opakowaniu w celu ochrony przed światłem.

Nie otwierać blistrów, dopóki nie jest się gotowym do przyjęcia leku.

Leków nie należy wyrzucać do kanalizacji ani domowych pojemników na odpadki. Należy zapytać farmaceutę, jak usunąć leki, których się już nie używa. Takie postępowanie pomoże chronić środowisko.

6. Zawartość opakowania i inne informacje

Co zawiera lek STADAZAR

- Substancją czynną leku jest losartan potasowy.
Każda tabletkę powlekana leku STADAZAR, zawiera 50 mg losartanu potasowego, co odpowiada 45,9 mg losartanu.
- Pozostałe składniki to:
rdzeń tabletki: laktoza jednowodna, magnezu stearynian, celuloza mikrokrystaliczna, skrobia żelowana kukurydziana, krzemionka koloidalna bezwodna;
otoczka: hypromeloza, tytanu dwutlenek (E 171), makrogol 400, wosk Carnauba.

Jak wygląda lek STADAZAR i co zawiera opakowanie

Lek STADAZAR, 50 mg to białe, okrągłe, dwuwypukłe tabletkę powlekane ze skrzyżowanym rowkiem dzielącym. Tabletkę można podzielić na równe dawki.

Dostępne opakowanie: 28 tabletek.

Podmiot odpowiedzialny: STADA Arzneimittel AG, Stadastrasse 2-18, 61118 Bad Vilbel, Niemcy

Wytwórca:

STADA Arzneimittel AG, Stadastrasse 2-18, 61118 Bad Vilbel, Niemcy
Centrafarm Services BV, Nieuwe Donk 9, 4879 AC Etten Leur, Holandia

Ten produkt leczniczy jest dopuszczony do obrotu w krajach członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego pod następującymi nazwami:

Austria	Losartan STADA 12,5 mg – Filmdabletten Losartan STADA 50 mg – Filmdabletten Losartan STADA 100 mg – Filmdabletten
Republika Czeska	Losartan STADA 12,5 mg potahované tablety Losartan STADA 50 mg potahované tablety Losartan STADA 100 mg potahované tablety
Dania	Losarstad 12,5 mg filmovertrukne tabletter Losarstad 50 mg filmovertrukne tabletter Losarstad 100 mg filmovertrukne tabletter
Finlandia	Losarstad 12,5 mg kalvopäällysteiset tabletit Losarstad 50 mg kalvopäällysteiset tabletit Losarstad 100 mg kalvopäällysteiset tabletit
Węgry	STADAZAR 12,5 mg filmdabletta STADAZAR 50 mg filmdabletta STADAZAR 100 mg filmdabletta
Irlandia	Cozatan 50 mg film-coated tablets Cozatan 100 mg film-coated tablets
Polska	STADAZAR, 50 mg, tabletki powlekane
Republika Słowacka	Losartan STADA 12,5 mg, filmom obalené tablety Losartan STADA 50 mg, filmom obalené tablety
Szwecja	Losarstad 12,5 mg filmdragerade tabletter Losarstad 50 mg filmdragerade tabletter Losarstad 100 mg filmdragerade tabletter

Data ostatniej aktualizacji ulotki: 24.11.2014